

ת"פ 50271/02/18 - מדינת ישראל נגד איתן רוז'ר חסיד

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 50271-02-18 מדינת ישראל נ' רוז'ר חסיד

לפני כבוד השופט איתי הרמלין המאשימה:	מדינת ישראל ע"י עו"ד רינת יצחקי
נגד	
הנאשם:	איתן רוז'ר חסיד ע"י עו"ד סנדי ליפשיץ

החלטה בבקשה לתיקון כתב אישום

- נגד הנאשם הוגש כתב אישום שבו נטען שבעת ששהה בבית חברתו העיר להם השכן מלמעלה כי הם מקימים רעש במרפסת. הנאשם וחברתו נכנסו מן המרפסת לתוך הדירה ואז הגיע לדירה השכן והיכה את הנאשם בשני אגרופים בפניו. בתגובה ניפץ הנאשם כוס זכוכית על ראשו של השכן וגרם לפציעתו.
- הנאשם השיב לאישום תוך שהוא מאשר חלק מההתרחשויות המתוארות בכתב האישום, חולק על חלקה ומוסיף עובדות על העובדות המפורטות בכתב האישום. טענתו המשפטית הייתה שפעל מתוך הגנה עצמית.
- בפתח ישיבת ההוכחות בתיק העיד השכן הנזכר בכתב האישום. גרסתו לאירועים הייתה שונה מזו המופיעה בכתב האישום. השכן הכחיש שהיכה באגרופים את הנאשם וסיפר שרק הדף אותו. למעשה, לפי גרסתו של השכן בהתנהגותו שלו לא נפל כל פגם. בחקירתו הנגדית עלה שאף נגדו הוגש כתב אישום בגין חלקו באירועים, אך לאחרונה הוצע לו להודות בכתב אישום מתוקן התואם את גרסתו ושכתב האישום יבוטל והתיק ייסגר בהסדר מותנה.
- אחרי השכן העידו שני שוטרים - שוטר שהגיע לזירה וחוקר שגבה את עדות הנאשם. התביעה הגישה גם ראיות כתובות ובהן עדותו של הנאשם במשטרה, דו"ח עימות, מזכרים ודוחות פעולה.
- בסיום הישיבה הודיעה התובעת כי בסיכומים תבקש לתקן את כתב האישום בתיק שבפניי כך שהעובדות הכלולות בו יתאמו לאלה שבכתב האישום המתוקן בתיקו של השכן - כלומר, יתאמו לגרסת השכן.

כאשר הערתי לתובעת שאין סיבה שתמתין עם בקשתה זו לסיכומים, ביקשה לתקן את כתב האישום כעת. לשאלתי מדוע לא ביקשה לתקן את כתב האישום לפני תחילת שמיעת הראיות, השיבה התובעת שחיכתה לשמוע את עדותו של השכן כיוון שלדבריה לא יכולה הייתה לצפות מה יאמר.

6. הסניגורית מתנגדת לתיקון כתב האישום. לדבריה, מדובר בתיקון מהותי מאוחר ובלתי מוצדק הפוגע בזכותו של הנאשם להליך הוגן ובהזדמנות הסבירה שלו להתגונן. בהקשר זה מציינת הסניגורית כי כתב האישום נגד השכן תוקן יותר מחודש וחצי לפני ישיבת ההוכחות בתיקו של הנאשם, ולא הייתה כל הצדקה שהתביעה לא תגיש את הבקשה לתיקון כתב האישום בשני התיקים במקביל ובטרם העידו עדי התביעה. כיוון שלא עשתה כן, נפגעה ההזדמנות הסבירה של הנאשם להתגונן, שהרי הסניגורית חקרה את השכן על בסיס ההנחה שהאגרופים שבהם חבט בנאשם אינם שנויים במחלוקת.

7. מקובלת עלי עמדת ההגנה אשר לבקשה לתיקון כתב האישום. באופן כללי יש לומר שאמנם בעקבות פסק הדין בע"פ 951/80 **יצחק קניר נ' מדינת ישראל** (1981) הוגמש מאד סדר הדין בפליילים, ואולם "יש לזכור: כללי הפרוצדורה הפלילית נועדו לכונן הליך שכללי ומועדי ידועים, שיש בו שיטה וסדר קבועים וברורים אשר מונעים שרירות לב ומגדילים את הסיכוי לעשיית צדק... אף לגמישות הדיונית יש להציב גבול, ואין לקבל מצב של פריצת כל מועד וכל כלל בלא הצדקה וללא סיג, שכן בכך "יוקרבו" יתרונותיו הרבים של סדר הדין, על מזבח תיקון מחדליו של בעל הדין במקרה הבודד" (ע"פ 4946/07 **עלי מקלדה נ' מדינת ישראל** (2009)).

8. סעיף 92(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 קובע כי "בית המשפט רשאי, בכל עת שלאחר תחילת המשפט, לבקשת בעל דין, לתקן כתב אישום, להוסיף עליו ולגרוע ממנו, ובלבד שניתנה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן". במקרה שבפניי אני מוצא שהתיקון העובדתי המהותי של כתב האישום שאותו מבקשת התביעה לאחר שהעידו עדי התביעה ונחקרו על ידי הסניגורית לא יותיר לנאשם בתיק זה אפשרות סבירה להתגונן. זאת, גם אם השכן יוזמן לחקירה נגדית נוספת. חקירה נגדית משלימה אינה יכולה למחוק את החקירה הנגדית המקורית שהתבססה על הנחות עובדתיות שלא יהיו קיימות עוד אם יתוקן כתב האישום. פיצול החקירה באופן שלא היה ידוע מראש לסניגורית שתכננה אותה במקור על בסיס הנחות עובדתיות מסוימות לא יאפשר לה למצות את הזכות לחקירה נגדית אפקטיבית המחייבת בנייה מראש של אסטרטגיה לניהולה של החקירה כולה.

9. יתר על כן, גרסת השכן הייתה ידועה לתביעה מראש, ולא הייתה הפתעה כלשהי בעדותו במשפט. לא הייתה כל סיבה שהתביעה תשהה את בקשתה לתיקון כתב האישום כך שיתאם את גרסת השכן ותגיש אותה רק לאחר שעדיה העידו במשפט. השהיה של בקשה לתיקון מהותי של כתב האישום שניתן היה להגישה מראש מנוגדת לחובת התביעה לפעול בהגינות שניתן לראותה כביטוי של עקרון תום הלב ובכך יש משום שיקול נוסף התומך בדחייתה אף מבלי לשקול אם זימונם מחדש של עדים לחקירה ירפא את הפגם וייתן לנאשם אפשרות סבירה להתגונן (לעניין חובות ההגינות המוגברות של התביעה ראו: מרדכי קרמניצר, "תפקידו של התובע בהליך פלילי" **פלילים ה** (1996), 173; כמו כן ראו: דן ביין, "לשאלת תחולת עקרון תום הלב בדיון הפלילי", **פלילים ד'** (1994), 101). בהקשר זה יש להזכיר כי מעמדה של

הזכות להליך הוגן שהוכרה מראשית ימי המשפט הישראלי כזכות יסוד התעצם עוד לאחר חקיקתו של חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו (ראו ע"פ 5121/98 טור' רפאל יששכרוב נ' התובע הצבאי (2006)). אחד המרכיבים הבסיסיים ביותר בזכותו של הנאשם להליך הוגן היא שידע במה הוא נאשם (ראו במאמרו של בין הנזכר לעיל בעמ' 112). ניהולו של משפט כאשר הנאשם סבור כי הוא מואשם בעשיית מעשה מסוים בעוד התביעה מבלי לשתף בכך את הנאשם מתכוונת לבקש כי יואשם בביצוע מעשה חמור יותר, היא פגיעה חמורה בזכות להליך הוגן. בכך יש משום טעם עצמאי לדחיית הבקשה לתיקון כתב האישום במקרה זה.

10. לנוכח כל האמור לעיל אני דוחה את הבקשה לתיקון כתב האישום.

המזכירות תשלח החלטה זו בפקס לצדדים.

ניתנה היום, כ' אייר תשע"ט, 25 מאי 2019, בהעדר הצדדים.